

Jaro

přilétá s prvními špačky a skřivany

Slunečné dny a jarní teploty posledních dní probouzí sněženky a zlepšují náladu nejen lidem, ale i ptactvu. Začínají zpívat kosi, pěnkavy i sýkory a ornitologové již zaznamenali i přilet prvních špačků a skřivanů.

Několik špačků otužilců se sice objevilo již v lednu a únoru na krmítkách, ale v jejich případě šlo spíše o pokus o přezimování. První a menší skupinky špačků se u nás letos objevují od konce února a nyní se dá očekávat, že pokud vydrží předjarní počasí, tak nastane hromadný přilet nejen špačků, ale i skřivanů, konipasů, drozdů zpěvných a holubů hřivnáčů.

Na polích, kde vznikají kaluže z roztátého sněhu, se brzy objeví i čejky chocholaté – bahňáci, kteří u nás hnízdí na vlhkých loukách nebo na podmáčených polích. Každým dnem bude přilétat více ptáků a nejvíce jich bude vidět kolem rybníků a vodních toků. Zde totiž nacházejí nejvíce potravy v podobě vodního hmyzu a rostlin.

Z vodních ptáků přilétají na hnízdiště jako první rackové chechtaví, poláci velcí a chocholatí, potápky roháci a husy velké. Naopak, k severu a severovýchodu se vydají u nás zimující husy polní a běločelé, brkoslavi severní, havrani polní a kavky.

Pokud se chcete stát svědky velkého ptačího stěhování, tak si vyjděte na procházku do přírody, nebo s ornitology na některou z jarních exkurzí, které pořádá Moravský ornitologický spolek. Jejich seznam najdete na: www.mos-cso.cz

ŠPAČEK OBECNÝ je menší než kos, měří 20 až 22 cm. Hnízdí v dutinách stromů a v budkách, které mají vletový otvor o průměru nad 5 cm. Ihned po přiletu obsazuje hnízdiště a intenzivně zpívá. Jeho zpěv je směsicí hvízdavých a vrzavých tónů. Často napodobuje zpěv i jiných druhů ptáků, vrzání vrat i mňoukání kočky. Občas plete i ornitology, když na jaře zpívá jako žluva hajní, která k nám přilétá až v květnu.

Špaček živí mláďata převážně hmyzem a bobulemi. V létě a na podzim vyhledává sady, zahrady a vinice, kde s oblibou konzumuje třešně, vinné hrozny, jablka i hrušky.

Video špačka obecného při krmení mláďat v budce najdete na Videokanále MOS: <http://youtu.be/IRiu3eqcWC4>.

SKŘIVAN POLNÍ je velký 18 cm a po-znáte ho podle toho, že zpívá nad polem při třepotavém letu, takřka na jednom místě. Od dubna do července hnízdí dvakrát až třikrát v polích. Hnízdo má vždy na zemi v zemědělských plodinách. Mladí skřivani opouštějí hnízdo ještě v době, kdy neumějí létat a ukrývají se, porostu v okolí hnízda. Skřivani živí mláďata hmyzem a v dospělosti semeny různých plevelů.

KONIPAS BÍLÝ je velký 18 cm, má dlouhý ocas, kterým stále kmitá nahoru a dolů. Žije převážně kolem vod, a to i v blízkosti lidských obydlí. Na vesnicích se často objevuje na pastvinách a kolem hnojišť, kde je dostatek hmyzu. Hnízdí v různých polodutinách, pod mosty, na budovách i v polobudkách. Mláďata žijí pouze hmyzem.

Video konipase bílého si můžete prohlédnout na Videokanále MOS: http://youtu.be/k_8vA6YSIKM a <http://youtube/uAAJ3swa5Hs>.

KONIPAS HORSKÝ je podobný jako konipas bílý, ale na rozdíl od něj má žluté břicho a delší ocas. Hnízdí ve vyšších polohách u horských potoků, pod mostky a v různých polodutinách převážně nad vodou. Živí se především hmyzem a jeho larvami, které sbírá na kamenech v korytech horských bystrin.

Video konipase horského si můžete prohlédnout na Videokanále MOS: http://youtu.be/bR_gE9fJO34.

DROZD ZPĚVNÝ je drobnější než kos, je převážně hnědý s výrazně skvrnitým břichem. Ihned po přeletu začínají samci

zpívat daleko slyšitelným flétnovým zpěvem. Hnízdí na stromech a v keřích, v zahradách, parcích, polích i lesích. Hnízdo si na rozdíl od kosa nevystylá, ale pouze do hladka vymaže směsí bláta a trouchnivého dřeva. Potravou drozdů jsou červy, housenky, slimáci, menší druhy hlemýžďů a bobule.

HOLUB HŘIVNÁČ byl donedávna pouze lesním druhem, ale v posledních letech hnízdí i v městských parcích, v zahradách a dokonce i v ulicích nej-rušnějších měst. Živí se převážně rostlinnou potravou a semeny. Hnízdí na stromech, jeho hnízdo je velmi křehká stavba složená z drobných větviček. Snáší pouze dvě vejce a hnízdí dvakrát až třikrát ročně.

Video holuba hřivnáče můžete vidět na Videokanále MOS: http://youtu.be/nGg_XU5Pk6NY

ČEJKA CHOCHOLATÁ je naším nejhojnějším bahňákem, i přesto jich stále ubývá. Hnízdí na podmáčených loukách i polích. Živí se hmyzem a rostlinnou potravou. Hnízdo je důlkem vytlačeným v hlíně a většinou v něm má čtyři vejce. Při přiblížení dravce k hnízdu dokáže zaútočit i na větší živočichy, než je ona.

Video čejky chocholaté můžete vidět na Videokanále MOS: <http://youtu.be/ypS-YIX2OFM>

vodními živočichy. Hnízdí v okolí vod a jeho mláďata jsou ihned po narození schopná následovat samici a sama přijímat potravu. Video poláka chocholatého můžete vidět na Videokanále MOS: <http://youtu.be/oCn bh2S5jqo>

POTÁPKA ROHÁČ je naší největší potápkou. Hnízdí na větších rybnících, kde se živí drobnými rybkami a vodním hmyzem. Hnízdo si staví z částí rostlin a je většinou plovoucí, ukryté ve vodních rostlinách.

Video potápky roháče můžete vidět na Videokanále MOS: <http://youtu.be/2Rb VrD29J9Q>

RACEK CHECHTAVÝ je naším nejběžnějším rackem. Hnízdí ve velkých koloniích, které mohou čítat i několik tisíc jedinců. Hnízda si staví v porostu na ostrůvcích rybníků. Živí se převážně vodním hmyzem, červy a rostlinnou potravou. Rád má i ovoce, především třešně. V době výlovů loví drobné rybky. Ve městech se nechává přikrmovat od lidí.

Video racka chechtavého můžete vidět na Videokanále MOS: <http://youtu.be/aKU3AEtqMA4>

POLÁK VELKÝ a **POLÁK CHOCHOLATÝ** patří mezi potápné kachny. Nejčastěji se zdržují na hladině vodních toků a rybníků. Živí se převážně rostlinnou potravou a drobnými

HUSA VELKÁ u nás hnízdí pouze na některých větších rybnících, a to velmi skrytě v hustých porostech vodních rostlin. Živí se spásáním různých druhů rostlin, a to i na polích v okolí rybníků.

Videa husy velké můžete vidět na Videokanále MOS: <http://youtu.be/GHfjhVI ToPY> a <http://youtu.be/rwJC6CVn2Uw>.

